

Obsah

Předmluva	v
Úvod k novému vydání	1
Proč toto nové vydání?	6

První část

Od formy k místu

1. Fenomény vnímání	11
Radost architekturu vidět, slyšet a cítit ji, dotýkat se jí a procházet se v ní	13
Pohled	15
Sluch	16
Vůně	17
Pohlazení	18
Pohyb těla	19
Vidět a zpozorovat	20
Zákony vidění	20
Oko není zcela nestranné	27
Koule a růže	28
2. Řád a ne-řád	31
Nevyhnutelný řád	33
Řád stavby	33
Smysl pro řád	34
Faktory koherence	35
Opakování a podobnost	36
Blížkost	38
Ohraničení nebo společné pozadí	38
Orientace prvků: rovnoběžnost nebo sbíhavost směrem k prázdnu nebo hmotě	39

Od řádu k chaosu	40
Homogenita a textura	41
Zarovnání a řady	42
Gradace	44
Hierarchie	46
Kontrast	47
Složitost	48
Protiklad	50
Chaos	52
Interakce faktorů	53
Pravidelnost a nepravidelnost	55
Jednoduchost	56
Pravidelnost	56
Výjimka z pravidla	59
Řád v neřádu a naopak	60
3. Míra a rovnováha	67
Prostor na míru člověka	67
Pojem měřítka	69
Antropomorfismus a architektura	71
Fascinace číslem a proporcemi	75
Souměřitelné proporce	76
Nesouměřitelné proporce	77
Proporce v nesnázích	78
Rovnováha	80
Symetrie	80
Asymetrická rovnováha	87
4. Tkáň a objekt	91
Město a památky	93
Kompozice objektu: artikulace a kontinuita	100
Artikulace	102
Kontinuita	104
Objekt: strany, nároží, vztahy k zemi a nebi	106
Pozitivní artikulace: nároží v reliéfu, sokl, římsa	106
Negativní artikulace: zapuštěný spoj	109
Ostrá hrana	111
První mezihra – Od objektu k prostoru	117
Prostorovost objektů	119
Vztahy mezi objekty	122

5. Prostor	127
Prvky definující prostor	130
Hloubka prostoru	134
Hustota prostoru	136
Otvory prostoru	137
Prostorová juxtapozice a prolínání	139
Prostorové charakteristiky základních útvarů	144
Seskupování místností : Wright a stavebnicové hry Froebel	148
Seskupování místností : Le Corbusier a jeho 4 kompozice (1929)	149
Vertikální seskupování místností	150
Tři prostorové koncepce:	154
Postor vymezený konstrukcí (strukturální plán)	154
Raumplan	158
Volný plán	161
Podlaha, zeď a strop	164
6. Světlo a stín	171
Světlo k nám přichází z věcí	173
Množství a kvalita	173
Světlo a prostor	174
Okna do všech směrů	180
Polostín a stín	182
Výzva k návrhu osvětlení v pěti bodech	185
Druhá mezihra – Od prostoru k místu	189
7. Místa	197
Místa	199
Krajina – velká výzva	199
Území stavby a místo	202
Hranice, prahy a přechodové prostory	215
Místo jako podpora identity	224
Dynamika cesty	229
Třetí mezihra	237
Orientace, kosmická – zemská – časová	

Druhá část
O tektonice

8. Rozezpívat materiály	245
Forma a materiál	247
Kámen	249
Železobeton	251
Cihla	254
Dřevo	257
Sklo	260
Karbonové materiály	262
9. Estetika zemské přitažlivosti	267
Zjevná pevnost	270
Stabilita a elegantní provedení	272
Vyvážená nerovnováha	276
Boční tlaky a tíha zeminy	277
Technologie a modernost	280
Skutečnost nebo fikce?	283
Technika inscenovaná	284
Technika exaltovaná	285
Opomenutá, křehká technika	286
„Falešná“, maskující technika	287
Technika sloužící záměru	288
Technika ovládnutá, zkrocená	289
10. Tělo a plášť	291
Tělo a plášť	293
Otázky	293
Textura, spojování a modenatura[157]	296
Tloušťka zdi	307
Tvář nebo maska?	308
Surová nebo hladká?	309
Po stopách skeletu versus nezávislosti	311
Obklad inspirovaný látkou	314
Od „expresionismu high-tech“ k „tajemství závoje“	316
Fasáda jako komplexní „stroj“	321
Epilog	327

Přílohy	337
Příloha 1: Transparentnost: doslovná a fenomenální	339
Příloha 2: Architektura proti městu*	353
Rozpor mezi městem a architekturou	354
Řez mezi městem a architekturou	357
Ke smíření města a architektury	360
Příloha 3: Alternativa krajiny (výtah)	363
Město-venkov: konec vzorové dvojice	364
Dvojí dědictví	367
„Okolí“ jako rodná zem krajiny	369
Idea znovudobytí ztraceného území, primát místa	370
Krajinářské čtení	371
Dějiny a krajina; tradice suburbanismu	373
 Bibliografie	 377
 Soupis vyobrazení	 381